

РЕШЕНИЕ

№ 226

гр. Ямбол, 19.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: К.а В. Тагарева

Членове: Галина Ив. Вълчанова Люцканова
Яна В. Ангелова

при участието на секретаря Ц.Х.Г.

като разгледа докладваното от Яна В. Ангелова Въззивно гражданско дело № 20232300500140 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ГД „Гранична полиция“ при МВР- гр.София, подадена от юриск. Я. Т., против Решение №31/30.01.2023г. на Елховски районен съд, постановено по гр.д. №610 по описа за 2022г., с което ГД „Гранична полиция“ при МВР- гр.София е осъдена да заплати на К. И. Т. от гр.*****, на основание чл.178, ал.1, т.3, вр. с чл.187, ал.5, т.2 и ал.6 ЗМВР (ред. преди изм. ДВ бр.60/2020г.) сумата 524.68 лева, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 02.09.2019г. до 09.07.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен, ведно със законната върху тази сума, считано от 31.10.2022г. до окончателното изплащане, както и направените разноски по делото в размер на 400.00 лева, като ГД „Гранична полиция“ при МВР- гр.София е осъдена да заплати държавна такса в размер на 50.00 лв., разноски в размер на 200.00 лв. в полза на ЕРС и държавна такса в размер на 5.00 лв. за служебно издаване на изпълнителен лист.

Оплакването на въззивника е за неправилност на решението на първата инстанция поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Излага се, че за процесния период ищцата е изпълнявала служебните си задължения на 12-часови смени съгласно месечни графици, като отработеното време се е изчислявало сумирано и чрез прихващане на положителните с отрицателните разлики на отработеното време, е формиран

резултат, който при надвишаване на нормата работни часове, му е заплащан като извънреден труд на основание чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР. Въззивникът изтъква, че при изчисляване на времето, отработено от ищцата и за компенсиране на положения извънреден труд, е приложима нормативната уредба по специалния закон- ЗМВР, като на основание чл.187, ал.9 ЗМВР редът на организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, като за процесния период приложими са Наредба №81213-776/29.07.2016г. и Наредба №81213-908 от 02.08.2018г. Това според въззивника е нормативната база, която изчерпателно урежда основанието и реда за изплащане на възнагражденията за нощен труд на държавните служители в МВР, КТ не намира субсидиарно приложение и неправилно районният съд е приел, че по отношение на държавните служители в МВР са приложими разпоредбите на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ), издадена на основание КТ. За неприложимостта на НСОПЗ следвало да се има предвид, че защитата на служителите в МВР, полагащи нощен труд, се изразява в предвиденото в ЗМВР по-високо заплащане и по-висока социална закрила от тези на държавните служители по ЗДС и на работещите по трудово правоотношение по КТ, като разпоредбата на ЗМВР, уреждаща формирането на основното трудово възнаграждение на служителите на МВР отчита спецификата на тяхната дейност, включително полагането на нощен труд и им гарантира по-високо основно възнаграждение в сравнение с другите категории служители. Въззивникът изтъква, че за нощния труд на служителите в МВР е неприложима разпоредбата на чл.9 от НСОПЗ, тъй като, за да се въведе увеличение с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, са необходими предвидените в нормата четири предпоставки, а в случая две от тези предпоставки не са налице- продължителност на нощното работно време, по-малка от продължителността на дневното, и трудово възнаграждение, заработено по трудови норми, тъй като дневното и нощното работно време са с една и съща продължителност от 8 часа и не е налице работа по трудови норми, и при деление на нощното и дневното работно време коефициентът е 1.

По тези съображения се моли за отмяна на решението на ЕРС изцяло и за постановяване на ново решение от окръжния съд, с което предявените искове да бъдат отхвърлени изцяло, с присъждане на разносните пред двете съдебни инстанции, вкл. юрисконсултско възнаграждение. Направено е и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на въззиваемата страна, с оглед фактическата и правна сложност на делото.

В срока по чл.263 ГПК въззиваемият К. И. Т., чрез пълномощниците си адв. Б. и адв. С., е депозирал писмен отговор, с който е оспорил въззивната жалба и по подробно изложени съображения, споделящи мотивите на районния съд, е настоял за потвърждаване на първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно, с присъждане на разносните пред въззивната инстанция.

В о.с.з. въззивникът ГД „Гранична полиция“ при МВР- гр.София не се

представлява.

В о.с.з. въззиваемият К. И. Т. не се явява и не се представлява.

В депозирано по делото писмено становище пълномощникът на въззиваемия К. Т.- адв.Б., заявява искане за потвърждаване на обжалваното решение и отхвърляне на въззивната жалба, с изложени съображения, според които спорът между страните не попада в обхвата на постановеното от ВКС Тълкувателно решение №1/15.03.2023г. по тълк.д. №1/2020г.

Въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от легитимирана страна и в срока по чл.259, ал.1 ГПК, поради което може да се разгледа по същество.

За да се произнесе, ЯОС извърши преценка на събраните по делото доказателства, взе предвид доводите на страните и приема за установено следното:

Производството пред първата инстанция е образувано по искова молба на К. И. Т. от гр.*****, с която против ГД „Гранична полиция“ на МВР гр.София е предявен иск по чл. чл.178, ал.1, т.3, вр. чл.187, ал.5, т. 2 ЗМВР, който след изменение на размера му е за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 524.68 лв., представляваща дължимото и неизплатено допълнително трудово възнаграждение за извънреден труд, положен в периода 02.09.2019г.- 10.07.2020г., получен след преизчисляване с коефициент 1,143 на положения от ищцата нощен труд в дневен, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

С депозирания отговор на исковата молба ответникът е оспорил исковете по съображения, че положеният от ищеца извънреден труд е надлежно начислен и заплатен, съобразно разпоредбата на чл.178, ал.1, т.3 ЗМВР и при приложение на уредбата по специалния закон- ЗМВР, а именно: Наредба №8121з-776/29.07.2016г. и Наредба №8121з908/02.08.2018г., която нормативна база изчерпателно урежда основанието и реда за изплащане възнагражденията за нощен труд на държавните служители в МВР и изключва приложението на Наредбата на структурата и организацията на работната заплата, издадена на основание КТ и приложима само за работници и служители по трудово правоотношение.

Фактическата обстановка по делото не е спорна между страните и правилно е разкрита от районния съд.

Не е налице спор, че през процесния период- 02.09.2019г. до 10.07.2020г. ищецът К. И. Т. е работил по служебно правоотношение при ответника, т.е. е бил със статут на държавен служител по смисъла на чл.142, ал.1, т.1, предл.1 от ЗМВР. С оглед характера на заеманата длъжност, през процесния период ищецът е полагал труд на 12-часови смени, т.е и през нощта (22.00 – 06.00 часа), а отработеното работно време се е изчислявало сумирано, за което обстоятелство също липсва спор между страните. Пред ЕРС е била назначена и изслушана ССЕ, основана на отчетните протоколи за положен труд, нарядни дневници, счетоводни документи, извлечения, справки и ведомости, предоставени на вещото лице от ответника, видно от която за периода от 02.09.2019г.- 10.07.2020г., ищецът е полагал труд на 12 – часови смени по график, включително и за времето от 22.00 ч. до 06.00 ч., т.е. и през

нощта– общо 426 часа /подробно описани в колона 6 на Таблица 1, съставляваща Приложение №1 към заключението/. От заключението на вещото лице се установява, че положеният от ищеца нощен труд от общо 426 часа, преизчислен в дневен с коефициент 1.143, възлиза на 487 часа /колона 7 на Таблица 1, съставляваща Приложение №1 към заключението/, като разликата между положеният нощен труд в часове и приравнения е общо за процесния период в размер на 61 часа, която разлика не е начислена и не е изплатена на ищеца. Вещото лице е посочило, че допълнителното възнаграждение за този положен от ищеца извънреден труд за процесния период възлиза на сумата от 524.68 лв., изчислена съобразно разпоредбата на чл. 187, ал.6 от ЗМВР.

При тази фактическа обстановка, с обжалваното решение районният съд е уважил изцяло предявения иск, като е приел, че при липса на специално правило относно превръщането на отработените нощни часове в дневни при сумирано изчисляване на работното време на държавните служители в МВР, е налице нормативна празнота, която следва да се преодолее чрез субсидиарно приложение на чл.9, ал.2 от НСОРЗ.

Решението на ЕРС е валидно и допустимо, но е неправилно.

Основното оплакване на въззивника е, че по отношение на служителите на МВР следва да се прилагат специалните норми на ЗМВР и наредбите, издадени от министъра на вътрешните работи на основание законовата делегация на чл.187, ал.9 ЗМВР, които уреждат реда за организация и разпределяне на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурствата, времето за отдых и почивки, а не Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, тъй като не е налице непълнота в ЗМВР, която да бъде преодоляна чрез субсидиарното прилагане на НСОРЗ.

Към момента на произнасяне на въззивния съд е постановено задължителното за съдилищата Тълкувателно решение № 1/15.03.2023г. по т.д. №1/2020г. на ОСГК на ВКС, с което е прието, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи, не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба) и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове. В мотивите на посочения тълкувателен акт е прието, че съгласно разпоредбата на чл.46, ал. 2, изр. 1 ЗНА, за да се приложи правна уредба по аналогия, са необходими определени предпоставки, които следва да бъдат разгледани, като първата предпоставка е празнота в закона, но ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете, тъй като нормата на чл.187, ал.1 ЗМВР предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа. По смисъла на чл.187, ал.1 ЗМВР „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага– през деня, в неговата „светла“ част и през нощта – в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22 часа до 6. 00 часа. Съпоставяйки нормите на чл.187, ал.1 и ал.3 от

ЗМВР с чл.140 КТ, ВКС е приел, че разпоредбите на ЗМВР установяват по-голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение. Различието – установената с разпоредбите на ЗМВР по – голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР, според приетото от ВКС, се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл. 2, ал. 1 ЗМВР. Посочено е, че разпоредбите на чл.179 и чл.187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането, да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд от служителите на МВР. Посочено е от ВКС, че действително в издадените на основание чл.187, ал.9 ЗМВР от министъра на вътрешните работи наредби (които са цитирани и от районния съд) липсва правило като това на чл.9, ал. 2 НСОПЗ за превръщане на нощните часове труд в дневни с коефициент, но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. С тълкувателното решение ВКС приема, че не са налице и останалите две предпоставки за прилагането на чл.46, ал.2, изр.1 ЗНА, тъй като случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни- трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, т.е. като вид правоотношения те са различни, а не сходни и при разработването и приемането на ЗМВР, законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми- допълнително възнаграждение за прослужено време– чл. 178, ал.1, т. 1 ЗМВР, по-голям основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл.234, ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. Именно тези разрешения на специалния закон ЗМВР, според ВКС съответстват и на правото на ЕС, както и на решението на Съда на Европейския съюз по дело № C-262/2020г., с което се приема, че Директива 2003/88/ЕО не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня. Посочва се, че следва да се следи за това, за полагащите труд през нощта да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на този вид труд. В същото решение Съда на ЕС е посочил, че член 8 и чл.12, б. „а“ от Директивата следва да се тълкуват в смисъл, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите, е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност

на труда през деня. Като извод съдът е приел, че чл.20 и чл.31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерно на тази цел.

Приетото Тълкувателно решение № 1/15.03.2023г. по т.д. №1/2020г. на ОСГК на ВКС, задължава съда да се съобрази и да приложи даденото от ВКС тълкуване на правните норми, независимо от досегашната практика на съдилищата, вкл. и тази на ЯОС по идентични казуси. При така даденото с тълкувателното решение разрешение на спорния по делото въпрос относно приложението на разпоредбите на КТ и НСОПЗ и преобразуването на нощния труд в дневен на служителите в МВР, оспореното решение на ЕРС е неправилно и следва да бъде отменено.

Неоснователен е доводът на пълномощника на въззиваемия, че в обхвата на посоченото ТР №1 от 15.03.2023г. по тълк.д. № 1/2020г. на ВКС не попада настоящия спор, поради това, че същият касае период преди изменението на чл.187, ал.1 от ЗМВР от 2020г., съгласно която редакция на нормата работното време през нощта е 8 часа. Нито в мотивите, нито в диспозитива на постановеното и задължително за съдилищата тълкувателно решение, ВКС е посочил, че даденото задължително тълкуване касае приложението на Закона за МВР след неговото изменение с ДВ бр. 60/07.07.2020г. В мотивите към ТР ВКС анализира нормата на чл.187 ЗМВР в действалата и сега действащата ѝ редакция, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа дневно, като изрично е направено тълкуване на израза „8 часа дневно“ - че смисълът е, че работното време е 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата светла част и през нощта – в неговата тъмна част, в последната хипотеза от 22 часа до 06 часа. В чл.187, ал.3 ЗМВР, в редакцията преди изменението от 2020г., също е посочен времеви интервал за полагане на труд през нощта и той е от 22 до 06 часа, т.е. 8 часа. От съдържанието на тълкувателното решение е изяснено, че непълнота на правната уредба в ЗМВР липсва както преди, така и след изменението на закона. Поради това, настоящият състав не споделя становището на въззиваемата страна, че за настоящия спор е неприложимо тълкуването, дадено в ТР № 1 от 15.03.2023г. по т. д. № 1/2020г. на ОСГК на ВКС.

Предявеният иск по чл. чл.178, ал.1, т.3, вр. чл.187, ал.5, т. 2 ЗМВР /ред. ДВ. бр. 14 от 2015г., в сила от 24.02.2015г./, е неоснователен и недоказан, тъй като по делото е установено, че положеният от ищеца през процесния период нощен труд от 426 часа, е заплатен от ответника. Положеният от ищеца 426 часа нощен труд не подлежат на преобразуване с коефициента на чл.9, ал.2 НСОПБ и не се явява незаплатена от ответника разлика, дължима на ищеца като допълнително трудово възнаграждение.

При този изход на делото, обжалваното решение следва да бъде отменено и в

частта на възложените на ответника за заплащане държавна такса и разноски, направени от ЕРС, както и в частта на присъдените на ищеца разноски.

На основание чл.78, ал.3 и ал.8 ГПК право на разноските по делото пред двете съдебни инстанции има ответникът, сега въззивник, на който следва да се присъдят разноски в размер на сумата общо 225.00 лв., от които 25 лв.- държавна такса за въззивната жалба и 200.00 лв. юрисконсултско възнаграждение /100.00 лв. за първата и 100.00 лв. за въззивната инстанция/, съгласно чл.25, ал.1 от НЗПП, вр. с чл.78, ал.8 ГПК.

Водим от изложеното, ЯОС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение №31/30.01.2023г. на Елховски районен съд, постановено по гр.д. № 20222310100610 по описа за 2022г. на този съд И ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от К. И. Т., с ЕГН *****, от гр.Бургас, ж.к. „Братя Миладинови“ бл.71, със съдебен адресат адв.П. С. и адв. В. Б., двамата от АК- Бургас: гр.*****, пл. „Пиротска“ №21, ет.1, офис 3, против Главна дирекция „Гранична полиция“ при МВР- гр.София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №46, Булстат 129010125, представлявана от Гл. комисар Р. Димитрова, иск по чл.178, ал.1, т.3, вр. с чл.187, ал.5, т.2 ЗМВР (ред. преди изм. ДВ бр.60/2020г.) за заплащане на сумата 524.68 лв., представляваща допълнително трудово възнаграждение за положен от ищеца извънреден труд за периода 02.09.2019г.- 10.07.2020г., получен след преизчисляване на положен нощен труд в дневен с коефициент 1.143, ведно със законната върху главницата, считано от подаване на исковата молба- 31.10.2022г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА К. И. Т., с ЕГН *****, от гр.Бургас, ж.к. „Братя Миладинови“ бл.71, със съдебен адресат адв.П. С. и адв. В. Б., двамата от АК- Бургас: гр.*****, пл. „Пиротска“ №21, ет.1, офис 3, да заплати на основание чл.78, ал.3 и ал.8 ГПК на Главна дирекция „Гранична полиция“ при МВР- гр.София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №46, Булстат 129010125, представлявана от Гл. комисар Р. Димитрова, сумата 225.00 лв., представляваща направени по делото разноски пред първата и въззивната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно разпоредбата на чл.280, ал.3, т.1, пр.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____